

UMOWA PRYZNANIA POMOCY
nr ..... w ramach działania
„Funkcjonowanie lokalnej grupy działania,
nabywanie umiejętności i aktywizacja”
objętego PROW na lata 2007-2013

zawarta w dniu ..... W .....

pomiędzy:

Samorządem Województwa .....
z siedzibą w .....
zwanym dalej „Samorządem Województwa”, reprezentowanym przez:
1) .....
2) .....
3) .....

a

.....
.....
z siedzibą w .....
NIP .....
REGON .....
KRS .....
zwanym/zwaną dalej „Beneficjentem”, reprezentowanym przez:
1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

o następującej treści:

§ 1.

Użyte w umowie przyznania pomocy, zwanej dalej „umową”, określenia oznaczają:

- 1) Program – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013), stanowiący załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2007 r. w sprawie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (M. P. Nr 94, poz. 1035, z późn. zm.);
- 2) ustawa – ustawę z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenie – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 103, poz. 660, z późn. zm.);

- 4) rozporządzenie 1698/2005 - rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.);
- 5) rozporządzenie 1974/2006 - rozporządzenie Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.);
- 6) rozporządzenie 1975/2006 - rozporządzenie Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 74, z późn. zm.);
- 7) ustawa o uruchamianiu środków z budżetu UE - ustawę z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. Nr 187, poz. 1381, z późn. zm.);
- 8) Agencja – Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 9) Urząd Marszałkowski – .....
.....
.....
z siedzibą w .....¹
- 10) operacja – przedsięwzięcie lub projekt, realizowane przez Beneficjenta w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”, w sposób pozwalający na osiągnięcie celów Programu;
- 11) pomoc – dofinansowanie operacji z publicznych środków krajowych i wspólnotowych, polegające na refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji poniesionych przez Beneficjenta w wysokości określonej w umowie oraz zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu, przepisach odrębnych oraz umowie;
- 12) koszty kwalifikowalne operacji – koszty związane z realizacją operacji, które zgodnie z rozporządzeniem mogą zostać objęte pomocą w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”;
- 13) płatność zaliczkowa - przekazanie środków, o których mowa w art. 10c ustawy o uruchamianiu środków z budżetu UE;
- 14) płatność pośrednia – płatność dokonywaną po zrealizowaniu etapu operacji, inną niż płatność ostateczną;
- 15) płatność ostateczna – płatność dokonywaną po zrealizowaniu całej operacji;

¹ Wpisać nazwę urzędu marszałkowskiego lub nazwę wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, o których mowa w § 4 rozporządzenia oraz nazwę miejscowości w której znajduje się siedziba.

- 16) wniosek o płatność – wniosek o płatność pośrednią lub wniosek o płatność ostateczną;
- 17) rachunek bankowy – rachunek bankowy lub rachunek prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej Beneficjenta lub jego pełnomocnika lub cesjonariusza Beneficjenta wskazany w zaświadczeniu wydanym przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową;
- 18) umowa ramowa – umowę o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju nr ..... z dnia ..... zawartą pomiędzy Samorządem Województwa a Beneficjentem.

§ 2.

Umowa określa prawa i obowiązki stron związane z realizacją operacji w ramach Programu, osi 4 „Leader”, działania 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”.

§ 3.

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji: „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja w ..... roku”, której celem jest: .....
.....
.....
.....
w siedzibie Beneficjenta oraz w miejscach wskazanych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik do umowy, zwanym dalej „zestawieniem z umowy”.
2. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie/..... etapach.²
3. Realizacja operacji lub jej etapu obejmuje:
  - 1) wykonanie zakresu rzeczowego, zgodnie z zestawieniem z umowy;
  - 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji, w tym dokonanie płatności za dostawy lub usługi, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność lub ostatniego uzupełnienia, o którym mowa w § 16 ust. 2 rozporządzenia, w formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji, której wartość, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 500 złotych – w formie rozliczenia bezgotówkowego z rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, wykorzystywanych wyłącznie do rozliczeń bezgotówkowych związanych z realizacją operacji;
  - 3) udokumentowanie wykonania operacji w zakresie rzeczowym i finansowym;
  - 4) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń, lub decyzji związanych z realizacją operacji;
  - 5) zamontowanie oraz uruchomienie nabytego wyposażenia, urządzeń i sprzętu biurowego, w tym sprzętu komputerowego.

² wpisać liczbę etapów i/lub niepotrzebne skreślić.

§ 4.

1. Beneficjentowi zostaje przyznana pomoc, na podstawie złożonego wniosku o przyznanie pomocy o znaku ..... z dnia ....., na warunkach określonych w umowie oraz w granicach limitu wskazanego w umowie ramowej, w wysokości ..... zł³ (słownie złotych: .....).
2. Z zastrzeżeniem ust. 3 oraz § 8, pomoc będzie przekazana jednorazowo – w wysokości określonej w ust. 1, jednak w wysokości nie wyższej niż kwota poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji/w .... transzach^{2/4}:
  - 1) pierwsza transza - w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....),
jednak w wysokości nie wyższej niż kwota poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji w pierwszym etapie;
  - 2) druga transza - w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....),
jednak w wysokości nie wyższej niż kwota poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji w drugim etapie;
  - 3) trzecia transza - w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....),
jednak w wysokości nie wyższej niż kwota poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji w trzecim etapie;
  - 4) czwarta transza - w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....),
jednak w wysokości nie wyższej niż kwota poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji w czwartym etapie.
3. Beneficjentowi zostanie przekazana płatność zaliczkowa, na podstawie złożonego wniosku o wyprzedzające finansowanie o znaku ..... z dnia ....., w terminie 30 dni od dnia przekazania przez Samorząd Województwa zlecenia płatności do Agencji, na rachunek bankowy, w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....),
jednak nie więcej niż 20% kwoty, o której mowa w ust. 1, tj. do wysokości udziału krajowych środków publicznych.
4. Do przekazania płatności zaliczkowej stosuje się odpowiednio postanowienia § 7 ust. 5 oraz § 9 ust. 2, 8 i 9.

§ 5.

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie i aktach prawnych wymienionych w § 1 oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, w tym do:

³ Kwota nie może być większa niż to wynika z umowy ramowej.

⁴ Suma wysokości transz nie może przekraczać kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w § 4 ust. 1 umowy.

- 1) osiągnięcia celu operacji, a w przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach operacji – również jego zachowania przez okres 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej;
- 2) niefinansowania realizacji operacji z udziałem innych środków publicznych;
- 3) w trakcie realizacji operacji oraz do dnia upływu 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej:
  - a) nieprzenoszenia prawa własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji, na które została przyznana i wypłacona pomoc i ich wykorzystania zgodnie z lokalną strategią rozwoju stanowiącą załącznik do umowy ramowej,
  - b) niezmienniania miejsca prowadzenia działalności przez LGD,
  - c) umożliwienia przedstawicielom Samorządu Województwa wizytacji w siedzibie Beneficjenta oraz w miejscach realizacji operacji,
  - d) umożliwienia przedstawicielom Samorządu Województwa, Agencji, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, organom kontroli państwowej i skarbowej oraz innym podmiotom upoważnionym do takich czynności, dokonania audytów i kontroli dokumentacji związanej z realizacją operacji oraz zastosowania zaleceń pokontrolnych i poaudytowych lub dokonania audytów i kontroli w siedzibie Beneficjenta, miejscach przechowywania dokumentacji oraz w miejscach realizacji operacji,
  - e) obecności w trakcie wizytacji, kontroli i audytów, o których mowa w lit c i d, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty określone w lit c i d,
  - f) przechowywania całości dokumentacji związanej z przyznaną pomocą, z wyłączeniem dokumentów, których oryginały znajdują się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego,
  - g) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami rozporządzenia 1974/2006 oraz z warunkami określonymi w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - h) niezwłocznego informowania Samorządu Województwa o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta w zakresie mogącym mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z umową, wypłatę pomocy lub spełnienie warunków określonych w Programie, aktach prawnych wymienionych w § 1 oraz umowie;
- 4) zamieszczenia lub utrzymania zamieszczonej w siedzibie Beneficjenta tablicy informacyjnej wykonanej zgodnie z przepisami rozporządzenia 1974/2006 oraz z warunkami określonymi w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013;
- 5) niezmienniania, bez zgody samorządu województwa, danych objętych opisem zadań wymienionych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym część wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1, jeżeli zestawienie z umowy powołuje się na ten opis.

2. Beneficjent zobowiązuje się do:
- 1) zwrotu otrzymanych środków, o których mowa w § 4 ust. 3, w kwocie przewyższającej równowartość 20% zatwierdzonej do wypłaty kwoty pomocy, nie później niż przed dniem dokonania płatności ostatecznej przez Agencję;
  - 2) zwrotu, na wezwanie Agencji, środków, o których mowa w § 4 ust. 3 wraz z należnymi odsetkami w trybie określonym w § 12 ust. 4 i 5, w przypadku nadmiernego lub nienależnego pobrania tych środków;
  - 3) prowadzenia rachunku bankowego;
  - 4) przedłożenia Samorządowi Województwa zaświadczenia, o którym mowa w § 1 pkt 17, wraz z pierwszym wnioskiem o płatność, jeżeli nie zostało ono złożone wraz z wnioskiem o którym mowa w § 4 ust. 3 oraz do niezwłocznego przedłożenia tego zaświadczenia w przypadku zmiany numeru rachunku bankowego;
  - 5) poinformowania Samorządu Województwa, w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy o miejscu przechowywania dokumentów związanych z realizacją operacji, jeżeli dokumenty te są przechowywane poza siedzibą LGD;
  - 6) poinformowania Samorządu Województwa o zmianie miejsca przechowywania dokumentów związanych z realizacją operacji, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tej zmiany.
  - 7) poinformowania, na wezwanie Samorządu Województwa, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania, o terminach oraz dokładnych miejscach realizacji poszczególnych zadań wskazanych w zestawieniu z umowy.
3. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 podlega ta część środków, która została nadmiernie lub nienależnie pobrana.

§ 6.

1. Beneficjent zobowiązuje się do złożenia wniosku/wniosków⁵ o płatność, na formularzu, którego wzór jest zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, bezpośrednio w miejscu wskazanym w informacji zamieszczonej na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego.
2. Beneficjent złoży:⁶
  - 1) wniosek/wnioski o płatność pośrednią:
    - a) po zakończeniu realizacji pierwszego etapu operacji, w terminie do dnia .....20..... r.,
    - b) po zakończeniu realizacji drugiego etapu operacji, w terminie do dnia .....20..... r.,
    - c) po zakończeniu realizacji trzeciego etapu operacji, w terminie do dnia .....20..... r.,
  - 2) wniosek o płatność ostateczną - po zakończeniu realizacji operacji, w terminie do dnia .....20..... r.⁷,

⁵ niepotrzebne skreślić

⁶ Jeżeli operacja będzie realizowana w jednym etapie, należy skreślić pkt 1. Jeżeli operacja będzie realizowana w dwóch etapach, należy skreślić lit. b i c w pkt 1. Jeżeli operacja będzie realizowana w trzech etapach, należy skreślić lit. c w pkt 1.

⁷ nie później niż do 31 stycznia roku następującego po roku, na który pomoc jest przyznawana, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r.

- wraz z dokumentami niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność.
3. Do wniosku o płatność ostateczną, Beneficjent załącza sprawozdanie z realizacji operacji, na formularzu udostępnionym przez Samorząd Województwa.
  4. Oryginały faktur lub dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej przedkładane wraz z wnioskiem o płatność oznaczone zostaną adnotacją „Przedstawiono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, przez pracownika Urzędu Marszałkowskiego, przyjmującego wniosek.
  5. Przedkładane wraz z wnioskiem o płatność dokumenty, o których mowa w ust. 4, oraz oznaczone datą wyciągi bankowe lub przelewy bankowe dokumentujące operacje na rachunku, z którego dokonano płatności, lub inne dowody zapłaty, po wykonaniu kopii i ich poświadczeniu za zgodność z oryginałem, zostaną zwrócone Beneficjentowi w dniu złożenia wniosku o płatność lub uzupełnienia/wyjaśnienia do tego wniosku.
  6. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność pośrednią lub ostateczną w terminach, o których mowa w ust. 2, Samorząd Województwa dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku o płatność pośrednią lub ostateczną w kolejnych wyznaczonych terminach lub do złożenia wniosku o zmianę umowy w zakresie terminu złożenia wniosku o płatność pośrednią lub ostateczną. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność pośrednią lub ostateczną po drugim wezwaniu lub wniosku o zmianę umowy skutkować będzie rozwiązaniem umowy.
  7. W przypadku złożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność pośrednią lub ostateczną w terminie wyznaczonym zgodnie z ust. 6, nie jest wymagana zmiana umowy.

§ 7.

1. Wniosek o płatność pośrednią lub ostateczną rozpatruje się w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia złożenia każdego z tych wniosków.
2. Weryfikując wniosek o płatność Samorząd Województwa sprawdza zgodność realizacji operacji lub jej etapu z warunkami określonymi w Programie, ustawie, rozporządzeniu, przepisach odrębnych oraz umowie, w szczególności pod względem spełniania warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji lub jej etapu.
3. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzone wizyty w miejscu lub kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
4. Samorząd Województwa może uwzględnić wniosek o płatność złożony po terminie, o którym mowa w § 6 ust. 2, jednakże wówczas nie jest wymagane zachowanie terminów, o których mowa w ust. 1 i § 9 ust. 1.

5. Samorząd Województwa, po rozpatrzeniu wniosku o płatność, informuje Beneficjenta o przekazaniu Agencji zlecenia wypłaty całości lub części kwoty pomocy, a w przypadku wniosku o płatność ostateczną także o wysokości środków o których mowa w § 4 ust. 3, w kwocie przewyższającej równowartość 20% zatwierdzonej do wypłaty kwoty pomocy.

§ 8.

1. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej Beneficjentowi po zakończeniu realizacji operacji lub zakończeniu kolejnych etapów tej operacji, poszczególne koszty kwalifikowalne operacji w ramach danego etapu operacji będą uwzględniane w wysokości faktycznie i prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych, jednak w wysokości nie wyższej niż wskazana w zestawieniu z umowy, z zastrzeżeniem ust. 2-4.
2. W przypadku gdy faktycznie poniesione koszty kwalifikowalne operacji w ramach danego etapu operacji, wskazane dla danej pozycji w zestawieniu rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do wniosku o płatność, zwanym dalej „zestawieniem z wniosku o płatność”, będą niższe o więcej niż 10% niż określono to w zestawieniu z umowy, Beneficjent składa pisemne wyjaśnienie tych zmian.
3. W przypadku gdy faktycznie poniesione koszty kwalifikowalne operacji w ramach danego etapu operacji, wykazane dla danej pozycji w zestawieniu z wniosku o płatność, będą wyższe o nie więcej niż 10% niż określono to w zestawieniu z umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej.
4. W przypadku gdy faktycznie poniesione koszty kwalifikowalne operacji w ramach danego etapu operacji, wykazane dla danej pozycji w zestawieniu z wniosku o płatność, będą wyższe o więcej niż 10% niż określono to w zestawieniu z umowy, przy obliczaniu kwoty pomocy koszty te mogą być uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, jeżeli Samorząd Województwa na podstawie pisemnych wyjaśnień Beneficjenta uzna za uzasadnione przyczyny tych zmian.
5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, kwoty określone w § 4 ust. 2 nie mogą zostać zwiększone.
6. W przypadku, gdy wnioskowana przez Beneficjenta we wniosku o płatność kwota pomocy jest wyższa o więcej niż 3% od kwoty obliczonej przez Samorząd Województwa na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych kwotę refundacji pomniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą wnioskowaną a kwotą obliczoną na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych, zgodnie z art. 31 ust. 1 rozporządzenia 1975/2006. Pomniejszenie nie ma zastosowania, jeżeli Beneficjent udowodni, że nie ponosi winy za włączenie niekwalifikującej się kwoty do kwoty pomocy wnioskowanej we wniosku o płatność.
7. W przypadku, gdy Beneficjentowi przekazano płatność zaliczkową, kwoty pomocy obliczone zgodnie z ust.1-6, pomniejsza się o nie więcej niż 20% tych kwot, jednak suma tych pomniejszeń nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w § 4 ust. 3.

§ 9.

1. Płatności pośredniej lub ostatecznej dokonuje się nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia każdego z tych wniosków, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, płatności dokonuje się niezwłocznie po ich otrzymaniu.
3. Płatność pośrednia lub ostateczna dokonywana jest, jeżeli:
  - 1) Beneficjent zrealizował etap operacji lub całą operację;
  - 2) Beneficjent wypełnia zobowiązania określone w umowie;
  - 3) wyniki kontroli i wizytacji przeprowadzonych w trakcie lub na zakończenie realizacji operacji potwierdzają prawidłową realizację operacji lub usunięto nieprawidłowości stwierdzone podczas tych kontroli i wizytacji.
4. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków, o których mowa w ust. 3, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.
5. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków określonych w ust. 3, oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 4, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Samorząd Województwa odmawia wypłaty pomocy.
6. Samorząd Województwa niezwłocznie informuje Beneficjenta, w formie pisemnej, o odmowie wypłaty całości albo części pomocy.
7. Środki finansowe z tytułu pomocy przekazywane są na rachunek bankowy.
8. Samorząd Województwa informuje Beneficjenta, w formie pisemnej, o opóźnieniach w przekazywaniu pomocy, o których uzyskał informację.
9. Jeżeli po złożeniu wniosku o płatność zostaną ujawnione nowe okoliczności wskazujące, że Beneficjent nie spełnia warunków do przyznania bądź wypłaty pomocy, wypłatę pomocy zawiesza się do czasu wyjaśnienia tych okoliczności.

§ 10.

Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w związku z realizacją operacji określonej w umowie;
- 2) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia 1975/2006 lub przepisów odrębnych.

§ 11.

1. Umowa ulega rozwiązaniu w przypadku:
  - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji do końca terminu złożenia wniosku o płatność ostateczną, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 2;
  - 2) odstąpienia przez Beneficjenta od realizacji operacji;

- 3) niewypełniania przez Beneficjenta któregokolwiek z zobowiązań określonych w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. a-g oraz ust. 2 pkt 3;
  - 4) niezłożenia wniosku o płatność w terminie, o którym mowa w § 6 ust. 2, z zastrzeżeniem § 6 ust. 6;
  - 5) odmowy wypłaty pomocy w sytuacji określonej w § 9 ust. 5;
  - 6) stwierdzenia, w okresie realizacji operacji lub do dnia upływu 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej, nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji, w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1848/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. dotyczącego nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych w związku z finansowaniem wspólnej polityki rolnej oraz organizacji systemu informacyjnego w tej dziedzinie i uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 595/91 (Dz. Urz. UE L 355 z 15.12.2006, str. 56);
  - 7) rozwiązania umowy ramowej;
  - 8) niewypełniania przez Beneficjenta któregokolwiek ze zobowiązań określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h, pkt 4 oraz ust. 2 pkt 4, 5 i 7, jeśli Beneficjent pomimo wezwania przez Samorząd Województwa do wypełnienia tego zobowiązania nadal go nie wypełnia;
  - 9) niewypełniania przez Beneficjenta zobowiązania, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 6, jeśli niewypełnianie tego zobowiązania spowoduje uniemożliwienie przeprowadzenia audytu lub kontroli, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. d;
  - 10) wykluczenia Beneficjenta z otrzymywania pomocy, o którym mowa w art. 31 ust. 2 rozporządzenia 1975/2006;
  - 11) złożenia podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy;
  - 12) wydanie orzeczeń stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi.
2. Rozwiązanie umowy następuje po zakończeniu przez Agencję czynności związanych z odzyskaniem wypłaconej Beneficjentowi pomocy, zgodnie z § 12 oraz płatności zaliczkowej zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 1-2.

§ 12.

1. Beneficjent, na wezwanie Agencji, zobowiązany jest, do zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku stwierdzenia niezgodności realizacji operacji z Programem, ustawą, rozporządzeniem, przepisami odrębnymi lub umową, a w szczególności zaistnienia okoliczności skutkujących rozwiązaniem umowy, o których mowa w § 11 ust. 1.
2. Beneficjent nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 3, jeżeli cel operacji został osiągnięty lub jeżeli uzyskał zwolnienia, o których mowa w § 14 ust. 1.

3. Beneficjent, na wezwanie Agencji, zobowiązany jest, do zwrotu nienależnie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 6, w przypadku otrzymania refundacji kosztów bieżących (administracyjnych) LGD, które nie stanowią kosztu kwalifikowalnego w rozumieniu § 3 ust. 5 rozporządzenia.
4. W przypadku ustalenia nienależnie lub nadmiernie pobranych środków, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy powiększonej o odsetki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
5. Odsetki, o których mowa w ust. 4, naliczane są w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych od dnia doręczenia Beneficjentowi wezwania do zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych środków.
6. Wezwanie w przypadku, o którym mowa w ust. 3, nastąpi nie wcześniej niż w dniu złożenia ostatniego wniosku o płatność w ramach ostatniej umowy przyznania pomocy w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”, o której mowa w umowie ramowej lub w dniu rozwiązania umowy ramowej.

§ 13.

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron, z tym że zmiana ta nie może powodować zwiększenia kwoty pomocy określonej w § 4 ust. 1 i zmiany celu operacji określonego w § 3 ust. 1.
2. Zmiana umowy wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W przypadku zmian w wysokości kosztów kwalifikowalnych, o którym mowa w § 8 ust. 2-4, nie jest wymagana zmiana umowy.
4. Wniosek o dokonanie zmiany umowy, dotyczący zmiany zakresu rzeczowego etapów lub wysokości transz, o których mowa w § 4 ust. 2, Beneficjent składa:
  - 1) najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, którego zakres rzeczowy lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji mają zostać zmniejszone;
  - 2) najpóźniej na 40 dni przed upływem terminu do złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, którego zakres rzeczowy lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji mają zostać zwiększone.
5. Wniosek o dokonanie zmiany umowy dotyczący zmiany terminu złożenia wniosku o płatność, Beneficjent składa przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność, z zastrzeżeniem § 6 ust. 6.
6. Wniosek o dokonanie zmiany umowy Samorząd Województwa rozpatruje w terminie 21 dni od dnia jego złożenia.
7. Beneficjentowi przysługuje prawo do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień, w zakresie, o którym mowa w ust. 6.
8. Wezwanie Beneficjenta do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w ust. 6 do czasu uzyskania tych uzupełnień lub wyjaśnień lub upływu terminu, o którym mowa w ust. 7.

9. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o zmianę umowy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, termin, o którym mowa w ust. 6 wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania tych wyjaśnień lub opinii, o czym Samorząd Województwa informuje Beneficjenta.
10. Termin, o którym mowa w ust. 7 uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożono w polskim urzędzie konsularnym albo złożono w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego.
11. Zmiana umowy w zakresie zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1-2, jest nieważna.
12. Zmiana umowy w zakresie zobowiązania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, może być dokonana na wniosek Beneficjenta w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności, o których mowa w przepisach rozporządzenia 1974/2006. Do trybu zmiany umowy stosuje się odpowiednio § 14 ust. 2.
13. Zmiany, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 nie wymagają zmiany umowy.
14. Wniosek o zmiany, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, którego dotyczą te zmiany.
15. Do rozpatrywania wniosku o zmiany, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 5, stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 6-10.

§ 14.

1. W przypadku niewykonania któregośkolwiek ze zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1;
  - 1) pkt 1 – w odniesieniu do zobowiązania o zachowaniu celu operacji,
  - 2) pkt 3 lit. a, b i f oraz pkt 4- z powodu zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, o których mowa w przepisach rozporządzenia 1974/2006, Beneficjent może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Samorząd Województwa z wykonania tego zobowiązania lub za zgodą Samorządu Województwa może ulec zmianie termin jego wykonania.
2. O zwolnienie z wykonania któregośkolwiek ze zobowiązań, o których mowa w ust. 1, lub zmianę terminu ich wykonania, Beneficjent występuje z pisemnym wnioskiem do Samorządu Województwa w terminie 10 dni roboczych od dnia, w którym zaistniała możliwość złożenia takiego wniosku.
3. W razie uchybienia terminu wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, zmian w umowie lub zmian o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 5, Samorząd Województwa, na prośbę Beneficjenta, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
  - 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
  - 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
  - 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

4. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 3, jest niedopuszczalne.

§ 15.

1. W celu zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie, Beneficjent podpisuje, w dniu zawarcia umowy, w obecności upoważnionego pracownika Urzędu Marszałkowskiego i składa w Urzędzie Marszałkowskim, weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu przekazanym przez Samorząd Województwa wraz ze wzorem umowy.
2. Samorząd Województwa zwraca Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej przez Agencję pod warunkiem wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie.
3. Samorząd Województwa zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
  - 1) rozwiązania umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
  - 2) odstąpienia od umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
  - 3) odmowy zatwierdzenia wypłaty pomocy;
  - 4) zwrotu przez Beneficjenta otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.

§ 16.

1. W przypadku przyznania płatności zaliczkowej, Beneficjent ustanawia, oprócz zabezpieczenia, o którym mowa w § 15 ust. 1, dodatkowe zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie weksla niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową, sporządzoną na formularzu przekazanym przez Samorząd Województwa wraz z wzorem umowy, zwane dalej „dodatkowym zabezpieczeniem”.
2. Do trybu podpisywania i składania dodatkowego zabezpieczenia stosuje się postanowienia § 15 ust. 1.
3. Samorząd Województwa zwraca niezwłocznie Beneficjentowi dokument potwierdzający ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia w przypadku:
  - 1) wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w odniesieniu do płatności zaliczkowej;
  - 2) rozwiązania umowy przed dokonaniem wypłaty płatności zaliczkowej;
  - 3) odmowy wypłaty płatności zaliczkowej;
  - 4) zwrotu przez Beneficjenta całości wypłaconej płatności zaliczkowej wraz z należnymi odsetkami.

§ 17.

1. Strony umowy będą porozumiewać się pisemnie we wszelkich sprawach dotyczących umowy.
2. Korespondencja związana z realizacją umowy przekazywana będzie na adres:
  - 1) Beneficjenta: ..... ;
..... ;

2) Samorządu Województwa: .....
.....

3. Strony zobowiązują się do powoływania się na numer umowy oraz datę jej zawarcia w prowadzonej przez nie korespondencji.
4. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego przesyłania do Samorządu Województwa pisemnej informacji o zmianie swoich danych zawartych w umowie. Zmiana ta nie wymaga zmiany umowy.
5. W przypadku gdy Beneficjent nie powiadomił Samorządu Województwa o zmianie danych, o których mowa w ust. 4, wszelką korespondencję wysyłaną przez Samorząd Województwa zgodnie z posiadanymi przez niego danymi strony uznają za doręczoną.

§ 18.

1. Beneficjentowi przysługuje prawo do wniesienia prośby do Samorządu Województwa o ponowne rozpatrzenie sprawy w zakresie rozstrzygnięcia Samorządu Województwa dotyczącego oceny wniosku o płatność, różnicy między kwotą środków zatwierdzonych do wypłaty a wnioskowaną kwotą pomocy, odmowy wypłaty całości albo części pomocy, rozwiązania umowy lub dokonania zmian w umowie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu pisma o danym rozstrzygnięciu.
2. Szczegółowe zasady oraz formę złożenia przez Beneficjenta prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Samorząd Województwa zawiera pismo o danym rozstrzygnięciu, przesyłane przez Samorząd Województwa.
3. Prośbę o ponowne rozpatrzenie sprawy Samorząd Województwa rozpatruje w terminie 30 dni od dnia jej złożenia.
4. Beneficjentowi przysługuje prawo do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień.
5. Wezwanie Beneficjenta do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w ust. 3 do czasu uzyskania tych uzupełnień lub wyjaśnień lub upływu terminu, o którym mowa w ust. 4.
6. Jeżeli w trakcie rozpatrywania prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub przeprowadzenie czynności kontrolnych, termin, o którym mowa w ust. 3 wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania tych wyjaśnień lub opinii lub podpisania lub odmowy podpisania raportu z czynności kontrolnych, o czym Samorząd Województwa informuje Beneficjenta.
7. Termin, o którym mowa w ust. 4 uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożono w polskim urzędzie konsularnym albo złożono w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego.

§ 19.

1. Wszystkie spory pomiędzy Samorządem Województwa a Beneficjentem, wynikające z umowy, rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Samorządu Województwa.
2. W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie przepisy aktów prawnych wskazanych w § 1 pkt 2-7, oraz:
  - 1) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.);
  - 2) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.);
  - 3) ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634, z późn. zm.);
  - 4) ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

§ 20.

Umowa została sporządzona w czterech jednobrzmiących egzemplarzach, z których po jednym otrzymują: Beneficjent i Agencja, a dwa otrzymuje Samorząd Województwa.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA

1. ....
2. ....
3. ....

BENEFICJENT

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

NACZELNIK

Joanna Gierulska
Joanna Gierulska

ZASTĘPCA DYREKTORA
Mieczysław Paradowski

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETAŃ STANU

Artur Zawniaczek

Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji:

Wyszczególnienie zakresu rzeczowego			Mierniki rzeczowe		Koszty kwalifikowalne operacji (w zł)									
					ogółem		I. etap		II. etap		III. etap		IV. etap	
			Ilość (liczba)	jedn. miary	koszty	w tym VAT***	ogółem	w tym VAT***	ogółem	w tym VAT***	ogółem	w tym VAT***	ogółem	w tym VAT***
Lp.	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1														
I Koszty bieżące														
A*														
1**														
2														
...														
Suma I.A														
Suma kosztów bieżących (I)														
II Koszty związane z nabywaniem umiejętności i aktywizacją														
A*														
1**														
2														
...														
Suma II.A														
B*														
1**														
2														
...														
Suma II.B														
(...)														
1**														
2														
...														
Suma II.(...)														
Suma kosztów związanych z nabywaniem umiejętności i aktywizacją (II)														
III Suma kosztów kwalifikowalnych (I+II)														

* Zadanie lub grupa zadań realizowanych w ramach zakresu wsparcia, ze wskazaniem miejsca realizacji zadania lub grupy zadań

** Zadanie lub dostawa/robota/usługa realizowana w ramach zadania

*** VAT, jeśli jest kosztem kwalifikowalnym